

Büyük Mücadele Serisi

27: Amerikan Reformcu William Miller

William Miller, Amerika'da bir çiftçiydi. Üniversiteye gidemedi ama okumayı ve akıl yürütmeyi seviyordu. Sağlam muhakemeye sahipti ve toplulukta ahlaki ünü kusursuzdu. Çalışkan ve yardımsever bir adam olarak tanınırdı. Hem sivil hem de askerî makamlarda iyi hizmet verdi. Rab, William Miller'i İsa'nın ikinci gelişini ilan etmek için büyük çapta kullandı.

Miller henüz gençken, deistlerin arasında bulundu. Deistler, neye iman ederler? Özellikle 17. ve 18. yüzyılda deizm bir entel hareketiydi. Deistler, Yaratıcıya iman edenler fakat Yaratıcı'nın insanların günlük hayatlarına ilgilenmediğine inanırlar. Yaratıcımız, dünyayı bir topaç gibi harekete başlattı ve yeryüzünü unutup gitti derler. Bu inanç sisteminde Kutsal Kitap yer almaz. Kutsal Kitap, insanları seven ve gün be gün hayatlarında etkin işlerini yapan bir Yaratıcı'yı tasvir ettiği için deistler tarafından kabul edilmez. Miller ve arkadaşları, Kutsal Kitap'ı Allah'ın sözü olarak eleştirip reddettiler.

Miller, bu inanca 12 sene boyunca tutundu, fakat içi rahatsızdı. Mezarın ötesindeki hayata dair hiç güvencesi yoktu. Sonsuzluk neydi? Neden ölüm vardı? Bu soruların cevaplarını bulamadı. Sonsuz ölümü düşünmek, soğuk ve rahatsız bir şeydi. Bir Yaratıcı'ya hesap vermeyi düşünmek bundan daha iyi değildi çünkü kendisinin günahsız olmadığını biliyordu.

Böylesi bir bunalımın içinde bir süre devam etti. Fakat bir gün aklına bir fikir geldi. Kefaret yaparak bizi günahlarımızdan kurtaran biri olsaydı ne kadar harika olurdu! Ama Kutsal Kitap'tan başka bir yerde böyle bir kurtarıcı veya ahiret ile ilgili bilgi yoktu. Miller, önceden eleştirdiği Kutsal Kitap'ta, tam istediği Kurtarıcı'yı buldu. Fakat düşündüğü gibi, Kutsal Kitap gerçekten Allah tarafından vahiy edilmemiş bir kitap olsaydı, nasıl olurdu da, böyle tam bir ahenkle, düşmüş insanlığın ihtiyaçlarını karşılayabilirdi? Kutsal Kitap'ın Rabb'in vahiy ettiği bir kitap olduğunu itiraf etti. İsa'da samimi bir arkadaş buldu. Kutsal Yazılar'da kendisine yol gösteren bir ışık buldu. Kutsal Kitap'a inandığını açıkça itiraf etti. Arkadaşları, önceleri kendisinin ileri sürdüğü itirazları hatırlattılar. O zaman Miller bir karşılık veremedi. Miller, Kutsal Kitap'ın Tanrı'dan gelen bir vahiy ise kendisiyle tutarlı olması gerektiğini düşündü. Kutsal Kitap insanları yönlendirmek için verildiyse, insanlar kitabı okuduklarında anlayabilmeliydiler. Kendisi de anlayabilmeliydi. Bu yüzden Kutsal Kitap'ı kendisi için çalışmaya başladı.

İlk kitapçık olan Yaratılış kitapçığıyla başlayarak, ayet ayet okumaya başladı. Anlayışı zor olan bir şeye rastladığı zaman o ayeti, aynı konudaki başka ayetlerin hepsiyle karşılaştırırdı. Bunu yapmak için bir söz dizisi yani fihrist ve kenar notlarını kullanırdı. Böylece, anlaması zor olan ayetler için, Kutsal Kitap'taki başka ayetlerde çözüm buldu. Anlayış için dua ederdi ve Kutsal Yazılar'ı daha iyi anlamaya başladı. Şöyle söyledi: "Kutsal Kitap'ın bir açıklanan gerçekler

sistemi olduğundan, yolda yürüyen insanın, akılsız olsa bile, bu bakımdan hataya düşmemesi için son derece net ve basit bir şekilde verilmiş olduğundan böylece emin oldum.”

Kutsal Kitap, kendi ifadelerini açıklıyor. Birkaç örnek vereyim. Bu örnekler Miller’in değil, benim derlediğim örneklerdir.

Bir ayet okuyacağız. Bazı insanlar bu ayetin ifadesinden rahatsız oluyor.

1 Petrus 2:17 Herkese saygı gösterin. İmanlı kardeşlerinizi sevin, Tanrı’dan korkun, krala saygı gösterin.

Gerçekten Yaraticımız bizim kendisinden korkmamızı mı istiyor? Kutsal Kitap Rabbimizi bütün yüreğimizle sevmemiz gerektiğini söylemiyor mu? Söylüyor. O zaman Rab’le ilgili nasıl düşünmeliyiz? Kutsal Kitap kendi terimlerini anlatsın.

Süleyman’ın Özdeyişleri 8:13 RAB'den korkmak kötülükten nefret etmek demektir. Kibirten, küstahlıktan, Kötü yoldan, sapık ağızdan nefret ederim.

Kutsal Kitap’taki ayetlerini karşılaştırdığımız zaman, gerçek anlamı ortaya çıkıyor. Kutsal Kitap, “Tanrı’dan korkun” deyince, kötülükten nefret etmek demektir.

Böylece William Miller, bir ayet, başka ayetlerle karşılaştırma yöntemini kullandığı ve dua ettiği için Kutsal Kitap’ta güzel ve tutarlı bir uyum buldu.

Başka bir örnek vereyim.

Matta 25:41 “Sonra solundakilere şöyle diyecek: ‘Ey lanetliler, çekilin önümden! İblis’le melekleri için hazırlanmış sönmez ateşe gidin!’”

Çok kişi bu ayeti okuduktan sonra, Kutsal Kitap’ın Şeytan’ın ve onun melekleriyle birlikte kötü insanların sonsuza dek ateşte yanacaklarını öğrettiğini düşünüyorlar. Allah böyle midir? Kötüler, günahlı, kısa bir hayat karşılığında sonsuza dek işkence mi yaşayacak? Adalet bunun neresinde? Sevgi olan Tanrı böyle mi yapacak? Hayır. Bu ayeti başka ayetlerle karşılaştırırsak Kutsal Kitap’ın böyle öğretmediğini hemen göreceğiz.

Bu ayetteki sönmez kelimesi, Grekçede ‘aionion’dur. Kelime sonsuz ya da sona ermez anlamına geliyor. Peki şu ayete bir bakalım.

Yahuda 1:7 Sodom, Gomora ve çevrelerindeki kentler de benzer biçimde kendilerini fuhuş ve sapıklığa teslim ettiler. Sonsuza dek ateşte yanma cezasını çeken bu kentler ders alınacak birer örnektir.

Burada ‘sonsuz dek’ tercüme edilen kelime, Matta 25:41 ayetindeki kelime aynıdır. Kutsal Kitap, Sodom ve Gomora’nın sonsuz dek ateşte yanma cezasını çektiklerini söylüyor. Ama herkes biliyor ki bu iki kent bugün hâlâ yanmıyor. Peki nasıl anlayabiliriz bunları? Kolay. Bunlar ifadeler ve birbirini açıklıyor. Ateş değil, ateşin sonucu sonsuz dek sürer. Şehirler bir daha olmayacak.

Malachi 4:3 “Kötüleri ezeceksiniz. Çünkü bunları yaptığım gün, ayağınızın altında kül olacaklar.” Böyle diyor Her Şeye Egemen RAB.

Yani, kötüler sonsuz dek yanmayacak. Ateşte yok olacaklar ve o sonuç sonsuz dek sürer. Kutsal Kitap kendi ifadelerini anlatsın.

Miller, Kutsal Kitap araştırmaları yaparken yaygın olarak inanılan bir öğretinin aslında temelsiz olduğunu anladı. Miller’in döneminde çok kişi, dünya sona ermeden önce İsa Mesih’in bu dünyada ruhsal olarak bir krallığı yöneteceğine inanırlardı. Bu kurama göre, bütün dünyanın imanlı olacağı 1000 sene boyunca huzur, sükûnet ve gönenç hakim olacak. Bugün hâlâ bu öğreتيye inananlar var.

Fakat Miller, Kutsal Kitap’ta böyle bir öğretiyi destekleyen kanıtı bulamadı. Tam tersini keşfetti.

Matta 13:30 “Bırakın biçim vaktine dek birlikte büyüsünler. Biçim vakti orakçılara, önce deliceleri toplayın diyeceğim, yakmak için demet yapın. Buğdayı ise toplayıp ambarıma koyun.”

İsa, bu dünyanın sonuna kadar kötüleri simgeleyen delicelerin, iyi olanları simgeleyen buğday ile beraber yaşayacaklarını söyledi.

2. Timoteus 3:13 Ama kötüler ve sahtekârlar, aldatarak ve aldanarak gittikçe daha beter olacaklar.

2. Timoteus 3:1 Şunu bil ki, son günlerde çetin anlar olacaktır.

2. Selanikliler 2:8 Sonra yasa tanımaz adam ortaya çıkacak. Rab İsa onu ağzının soluğuyla öldürecek, gelişinin görkemiyle yok edecek.

Yani, biz İsa’nın gelişine yaklaşınca, dünya daha iyi değil, daha kötü olacak. Dünya genelde, İsa’yı kabul edip imanlı olmayacak. Bu güzel bir rüyadır ama yanlıştır.

Miller, Kutsal Kitap’ta, İsa’nın ikinci gelişinin ruhsal değil, fiziksel ve bizzat olacağını buldu.

1. Selanikliler 4:16-17 Rabb’in kendisi, bir emir çağrısıyla, baş meleğin seslenmesiyle, Tanrı’nın borazanıyla gökten inecek. Önce Mesih’e ait ölümler dirilecek.¹⁷ Sonra biz

yaşamakta olanlar, hayatta olanlar, onlarla birlikte Rab'bi havada karşılamak üzere bulutlar içinde alınıp götürüleceğiz. Böylece sonsuza dek Rab'le birlikte olacağız.

Bu bir ruhsal geliş değildir. İsa bizzat gelip bizi götürecektir.

Matta 24:30 “O zaman İnsanoğlu'nun belirtisi gökte görünecek. Yeryüzündeki bütün halklar ağlayıp dövünecek, İnsanoğlu'nun gökteki bulutlar üzerinde büyük güç ve görkemle geldiğini görecekler.”

İsa gelince halklar genelde imanlı olacak mı? Hayır. Tam ters. Ağlayıp dövünecekler. Neden? Onlar İsa'yı görmek istemiyorlar. Günah içinde yaşıyorlar ve dünyayı yargılayana karşılamak istemiyorlar.

Matta 24:27 Çünkü İnsanoğlu'nun gelişi, doğuda çakıp batıya kadar her taraftan görülen şimşek gibi olacaktır.

İsa'nın gelişi gizli bir şey olmayacak. Herkes bunu görecek.

Matta 25:31 “İnsanoğlu kendi görkemi içinde bütün melekleriyle birlikte gelince, görkemli tahtına oturacak.”

İsa gelince ruhsal bir tahta değil, görkemli tahtına oturacak.

Matta 24:31 Kendisi güçlü bir borazan sesiyle meleklerini gönderecek. Melekler O'nun seçtiklerini göğün bir ucundan öbür ucuna dek, dünyanın dört bucağından toplayacaklar.

Matta 25:31-34 “İnsanoğlu kendi görkemi içinde bütün melekleriyle birlikte gelince, görkemli tahtına oturacak.”³² Ulusların hepsi O'nun önünde toplanacak, O da koyunları keçilerden ayıran bir çoban gibi, insanları birbirinden ayıracak.³³ Koyunları sağına, keçileri soluna alacak.³⁴ “O zaman Kral, sağındaki kişilere, ‘Sizler, Babam'ın kutsadıkları, gelin!’ diyecek. ‘Dünya kurulduğundan beri sizin için hazırlanmış olan egemenliği miras alın!’”

İsa gelince kötüler ve imanlılar ayrılacak ve imanlılar ödülleri alacaklar. Biz değiştirileceğiz.

1 Corinthians 15:51-53 İşte size bir sır açıklıyorum. Hepimiz ölmeyeceğiz; son borazan çalınca hepimiz bir anda, göz açıp kapayana dek değiştirileceğiz. Evet, borazan çalınacak, ölümler çürümez olarak dirilecek, ve biz de değiştirileceğiz.⁵³ Çünkü bu çürüyen beden çürümezliği, bu ölümlü beden ölümsüzlüğü giyinmelidir.

Bu ve başka ayetler Miller'e, Tanrı'nın görkemli krallığının kurulması ve evrensel sükûnetin olmasının, İsa geldikten sonra olacağını kanıtladı. Dünyanın durumu iyi değildi. Miller, İsa'nın gelişinin yakın olduğunu anladı.

Bu sonuca işaret eden başka deliller de vardı. Kutsal Kitap'ta tarihi öngören peygamberlik sözleri vardı. Öngörülen olaylar belirgin bir zaman çerçevesinde olmuştu. Örnekler olarak Tufana kadar 120 sene (Yaratılış 6:3), Tufandan öncesinden 7 gün ve 40 gün yağmur (Yaratılış 7:4), İbrahim'in soyunun 400 yıllık geçici kalmaları (Yaratılış 15:13), fırınbaşı ve sakinin rüyalarının üç gün (Yaratılış 40:12-20), firavunun rüyasındaki 7 sene (Yaratılış 41:28-54), çölde 40 sene (Çölde Sayım 14:34), 3 buçuk sene kıtlık (1. Krallar 17:1; Luka 4:25), 70 sene sürgün (Yeremya 25:11), Nebukadnessar'ın 7 vakit (Daniel 4:13-16), ve yetmiş hafta Yahudiler için (Daniel 9:24-27) var. Bunların hepsi bir zamanda bir ön bildirisi olurdu ve sonunda hepsi vaktinde gerçekleşti.

Miller, Kutsal Kitap'ta, kendi anlayışıyla, İsa'nın gelişine kadar uzanan zaman peygamberliğini gördüğü zaman, onu göz ardı edemedi. Sonuç olarak bir dinsel uyanış oldu. Gelecek sefer biz Miller'in keşfettiği peygamberlik sözüne ve sonuçlanan uyanışa daha yakından bakacağız.

İsa tekrar geliyor! Hazırlanın!